

Hoofdstuk Participatie & communicatie

Uit Doorstartdocument Foodvalley

Zoals in de vorige hoofdstukken beschreven, pakken we een aantal opgaven op in vier gebiedsgerichte studieopdrachten. De studieopdrachten kijken over lokale grenzen heen. Naast de gebiedsgerichte studieopdrachten wordt inhoudelijk beleid verder uitgewerkt in een aantal thematische werkgroepen. Studieopdrachten en thematische werkgroepen beïnvloeden elkaar. Het resultaat hieruit landt in de RES 1.0 en kan gebruikt worden voor vergelijkbare nieuwe locaties. In de RES 1.0 wordt zo gewerkt aan de energiestrategie voor onze regio.

Het doel van participatie in de RES 1.0 is dat inwoners kunnen meepraten over de keuzes die we op regionschaal maken om energiedoelstellingen te halen.

Tegelijk heeft elke gemeente zijn eigen ambities en maatregelen, en zijn eigen lopende processen.

Bewoners worden lokaal betrokken bij zowel de lopende lokale en bovenlokale processen. Tegelijk willen we ruimte bieden om regionaal te participeren in de vier gebiedsgerichte studieopdrachten.

Na bestudering van een aantal mogelijke participatiemodellen en het inwinnen van advies bij onder meer het Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid stellen we voor:

1. Inwoners in de regio worden lokaal geïnformeerd en betrokken in lokale en bovenlokale processen.
2. Inwoners in de regio geven hun ideeën en waarden mee aan de gebiedsgerichte studieopdrachten voor de RES 1.0. Voorstel om dit te doen in een raadpleging door onafhankelijke specialisten van NPBO en TU Delft^[1].
3. Een burgerforum in te richten van 20 personen. Met de uitkomsten van de raadpleging onder 2. adviseert het burgerforum (in groepen van 5 personen) de vier gebiedsgerichte studieopdrachten.
4. Het burgerforum vaardigt twee vertegenwoordigers af in het Stakeholderoverleg.
5. JongRES neemt ook deel aan het Stakeholderoverleg en aan de vier gebiedsgerichte studieopdrachten.
6. Deelnemers aan burgerforum en vertegenwoordiging JongRES te faciliteren met een inleiding/training in de Mutual Gains Approach.
7. Alle inwoners kunnen zich informeren over (uitkomsten van) Stakeholdersoverleggen, gebiedsgerichte studieopdrachten en thematische werkgroepen via de RES-website, RES-nieuwsbrief, via doorverwijzing vanuit de gemeentesite en de media.

Lokale processen leidend

Inwoners worden lokaal geïnformeerd en betrokken in lokale en bovenlokale processen. Dat is belangrijk, wat elke gemeente heeft zijn eigen insteek in het zoeken naar plekken voor duurzame energie. En een eigen vorm, timing en instrumenten waarmee zij hun inwoners betrekken bij hun lokale proces. Denk aan de Structuurvisie Windenergie in Barneveld of de visie op het buitengebied 'Toekomst Wageningen' in Wageningen, die de leidraad vormt voor de RES 1.0.

De RES-regio ondersteunt waar gewenst het lokaal proces. Bijvoorbeeld door (digitale) tools, presentaties of andere middelen voor informatieavonden beschikbaar te stellen. Of door gezamenlijke persmomenten te organiseren of een publiekssamenvatting te maken van RES 1.0.

Raadpleging - begin oktober^[2]

Als we willen dat inwoners kunnen meepraten over de keuzes in onze regio, dan zouden we vanaf oktober willen starten met een raadpleging onder alle inwoners in Regio Foodvalley. Doel is ideeën en waarden mee te geven aan gebiedsgerichte studieopdrachten voor RES 1.0. Het onderzoek gaat uit van lokaal maatwerk. Zo houden we een goede connectie tussen het lokale en regionale proces. In Sudwest Fryslân zijn goede ervaringen opgedaan met een onderzoek door onafhankelijke specialisten van het Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid en TU Delft. Voorstel is hen te vragen ook hier de raadpleging voor te bereiden met het Stakeholderoverleg, aangevuld met een klankbordgroep vanuit de acht gemeenten. En de raadpleging vervolgens uit te voeren.

Burgerforum - eind okt 2020 tot april 2021

Voorstel is om met hulp van de onafhankelijke specialisten van NPBO en TU Delft een burgerforum samen te stellen. Dit gebeurt met een aselechte steekproef met een evenwichtige vertegenwoordiging uit verschillende doelgroepen, bijvoorbeeld: man/vrouw, jong/oud, wel/geen direct belang of lokale binding, wel/geen specifieke kennis over de onderwerpen.

Het burgerforum bestaat uit 20 personen. Met de uitkomsten uit de raadpleging adviseert het burgerforum de vier gebiedsgerichte studieopdrachten: aan elke studieopdracht schuiven 5 leden van het burgerforum aan.

De 20 personen bepalen onderling, onder leiding van een onafhankelijk voorzitter, wie aan welke studieopdracht meedoet.

De meerwaarde van het instellen van het burgerplatform is meerledig:

- De deelnemers kunnen dicht op het proces, met de uitkomst van de raadpleging 'in de hand' adviseren.
- Door hun deelname ontstaan in de gebiedsstudies nieuwe opties of ideeën.
- Hun deelname creëert transparantie: een open proces.

Burgerforum en JongRES: deelname aan Stakeholdersoverleg

Twee personen uit het burgerforum nemen deel aan het Stakeholdersoverleg. Deze personen worden – onder leiding van een onafhankelijk voorzitter - door henzelf of door loting gekozen. Ook stellen we voor dat de vertegenwoordiger van JongRES in onze regio aan de Stakeholdertafel plaatsneemt en dat JongRES – net als de andere stakeholders - een plek inneemt in de gebiedsgerichte studieopdrachten.

Mutual Gains Approach

De deelnemers aan het burgerplatform en de vertegenwoordiging van JongRES worden gefaciliteerd door een training in de Mutual Gains Approach. Op die manier kan de onderhandeling vanuit belangen worden voortgezet en kan begrip ontstaan voor de werkwijze.

Besluitvorming

Input voor de besluitvorming

Bij de besluitvorming over concept-RES 1.0 is de volgende weerslag van het participatieproces beschikbaar in de vorm van een rapport:

- de weerslag vanuit lokale participatietrajecten (via de wethouders)
- het advies van het burgerforum over hoe de uitkomst van de raadpleging een plek heeft gekregen in de gebiedsstudies.

In de RES 1.0 heeft het Stakeholderoverleg op grond van deze informatie en van alle adviezen van de achterbannen van de afzonderlijke stakeholders zijn afweging gemaakt.

Besluitvorming - april tot juli 2021

Besluitvorming vindt plaats in gemeenteraden, Provinciale Staten van Utrecht en Gelderland en de AB's van de waterschappen. Voorafgaand aan deze besluitvorming, willen we inwoners en maatschappelijke partijen de mogelijkheid geven om nog een laatste reactie of (informele) zienswijze te geven op het definitieve resultaat in de RES 1.0. Dit vraagt nog nadere uitwerking.

Volksvertegenwoordigers

Volksvertegenwoordigers ontvangen informatie van hun eigen bestuurders tijdens reguliere en evt. extra overleg momenten. Veel wethouders hebben voorafgaand aan Stakeholderoverleggen een Klankbordgroep met raadsleden gepland. Ook staat het vrij om enkele raadsleden als toehoorder mee te nemen naar het Stakeholderoverleg.

Tussentijds vinden er vanuit de regio voor raden/staten/ab-leden bijeenkomsten plaats voor extra informatie over proces en inhoud, zoals ook gedaan is op weg naar de concept-RES.

Tijdens de besluitvorming vindt op een moment een gezamenlijke raden/staten/ab bijeenkomst plaats. Hier kunnen partijen van gedachten wisselen met de verworven kennis uit de commissievergaderingen, en vóórdát zij gaan besluiten over de RES 1.0.

Communicatie

Op de website worden verslagen van de Stakeholderoverleggen, de gebiedsgerichte studieopdrachten en thematische werkgroepen geplaatst. Op die manier kan elke inwoner het proces volgen. Verder is er een RES-nieuwsbrief.

Op de RES-website krijgt elke gemeente een eigen pagina met maatwerk informatie en info over lokale bijeenkomsten of enquêtes. Vanuit die pagina's wordt verwezen naar de juiste contacten bij gemeenten. Net zoals van de gemeentewebsites wordt verwezen naar resfoodvalley.nl voor informatie over het RES-proces.

Begin oktober hebben alle gemeenten besloten over de concept-RES. Hierna is er een persmoment waarin de media wordt bijgepraat over het komende proces en bewoners daar ook los van de media actief over worden geïnformeerd. Op 12 oktober starten de Klimaatweken, dit is een extra moment om in de volle breedte inwoners (extra) te informeren over het proces.

De media worden actief betrokken zodat zij de informatie goed bij het grote publiek kunnen brengen en kunnen laten zien dat in het burgerplatform en op allerlei lokale plekken meegedacht wordt met de RES.

^[1] Zie succesvol voorbeeld in Sudwest Fryslân: <https://www.npbo.nl/npbo-voorstel-betrekken-van-burgers-bij-de-res/>

^[2] Ambitie is het onderzoek te starten na het Stakeholdersoverleg van 8 oktober 2020. Dit is afhankelijk van de benodigde voorbereidingstijd hiervoor.